

Datum: [UpprättatDatum] Bygg- och miljönämnden
Diarie nr: [ÄrendeNummer]
Beteckning: Rådstugan 2
Handläggare: [InloggadHandläggare]
Direktnr: [InloggadAnvändareTelefon]
Epost: [InloggadAnvändareMail]

Bilaga 1-Yttrande över förslag till detaljplan för Alingsås,

Livsmedel- och hälsaenhetens och miljöenhetens synpunkter

Naturvård

Miljöenheten har lämnat synpunkter gällande naturvård inför framtagandet av planhandlingar samt inför granskning. De synpunkter vi hade var att planförslaget skulle kompletteras med en beskrivning av planens påverkan/bidrag till ekosystemtjänster, samt att inhemska arter av träd och buskar bör planteras. Synpunkterna har tillgodosetts och planförslaget kompletterats.

Hälsoskydd

Livsmedel- och hälsaenheten lämnat synpunkter inför framtagandet av planhandlingar samt inför granskning. De synpunkter vi hade gällande luftkvalitet och buller har bemötts i den reviderade planbeskrivningen (2023-11-06). Bland annat har texten gällande miljö kvalitetsnormen för luft och miljömålet frisk luft förtydligats. Livsmedel- och hälsaenheten har inga ytterligare synpunkter.

Miljöfarlig verksamhet och förorenad mark

I samråd våren 2023 lämnade miljöskydds-enheten (numera miljöenheten) följande synpunkter på detaljplanen:

- Vi bedömer att en fördjupad miljöteknisk markundersökning ska göras innan detaljplanen antas. Detta eftersom den undersökning som har gjorts är översiktlig och de föroreningar som har hittats inte har avgränsats i djup- och sidled. På fastigheten Rådstugan 2 har Alingsås Citylack AB varit verksamma tidigare och de kan ha använt klorerade lösningsmedel. Bedömningen är därför att provtagning och analys av dessa ämnen samt riskvärdering ska genomföras innan detaljplanen antas. Detta för att säkerställa att dessa ämnen inte förekommer i halter som kan påverka människors hälsa negativt. Miljöskydds-enheten vill gärna ta del av provtagningsplan för att kunna lämna synpunkter innan undersökningen påbörjas.
- Miljöskydds-enheten bedömer också att en riskvärdering ska göras för den plats där det tidigare låg en bensinstation för att utreda om ytterligare sanering krävs. Platsen har sanerats ner till saneringsmålet för mindre känslig markanvändning men eftersom planerad markanvändning nu är

bostäder innebär det att åtgärdsålet vid sanering istället motsvarar känslig markanvändning och högre krav på sanering.

- Föroreningar kan även förekomma under befintliga byggnader. Bedömningen är att undersökning efter att de har rivits ska göras då byggnadsmaterialet och marken under kan vara förorenade av de miljöfarliga verksamheter som varit verksamma på platsen.

I planbeskrivningen (2023-11-06) står följande gällande förorenad mark:

"I kommande projektering behövs ytterligare provtagning inom aktuella fastigheter. Undersökningarna som har utförts är översiktliga och omfattar inte mark under befintliga byggnader. Föroreningarna som påträffats är därmed inte avgränsade i djup- och sidled. Eftersom marken till stor del är bebyggd idag är det fördelaktigt att genomföra kompletterande provtagning när byggnaderna är rivna. Ytterligare provtagning kan även bli aktuell inför kommande masshantering i entreprenadskedet. En planbestämmelse har införts som anger att startbesked inte får ges för bostadsändamål förrän markförorening avhjälpes. Eventuella markarbeten inom fastigheten betraktas som anmälningspliktig verksamhet enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, SFS 1998:899. Anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 ska lämnas in till bygg- och miljönämnden i god tid (minst 6 veckor) före planerad åtgärd påbörjas. Anmälan ska även göras innan planerade rivningsåtgärder."

I planbeskrivningen (2023-11-06) står följande gällande masshantering:

"En massbalans ska eftersträvas för planområdet. Exploatör och entreprenör ansvarar för omhändertagande samt att bygglov söks för tillfällig lagring av massor för omfördelning inom området. Om schaktmassor ska användas på annan plats än där de schaktats upp ska en riskbedömning göras med avseende på den nya plats där massorna planeras att användas. Om rivningsavfall (ex. betong och tegel) ska återanvändas kan anmälan eller ansökan om tillstånd krävas."

Därefter har miljöenheten lämnat synpunkter inför framtagandet av planhandlingar inför granskning. De synpunkter vi hade gällande föroreningar och masshantering har bemötts i den reviderade planbeskrivningen (2023-11-06). Bland annat har villkor om startbesked införts med syfte att säkerställa att förorening avhjälpes innan byggnation. Miljöenheten har inga ytterligare synpunkter förutsatt att det som står i planbeskrivningen följs.

Dagvatten

Gerdsken är planområdets första recipient. Lillån och Gerdsken är en del av avrinningsområdet "Forsån". Det sträcker sig mellan Sävån och Stora Färgens utlopp. Miljökvalitetsnormen (MKN) kemisk status bedöms som god med undantag för kvicksilver och bromerade difenyleter. Med hänsyn till punktkällor bedöms det ändå finnas risk för en betydande påverkan på vattenförekomsten. Det finns flera förorenade områden och industrier som potentiellt kan tillföra ämnen i betydande mängd. Det bedöms finnas en risk för sänkt status när det gäller PFOS, zink, koppar och andra metaller.

- Det ska läggas till planbeskrivningen att det finns punktkällor som kan utgöra en risk för vattenförekomsten.

Planbeskrivningen nämner att avledningen av dagvatten från stora exploaterade ytor till Lillån, tillsammans med relativt lågt flöde (1,2 m³/s) i Lillån gör att vattendraget är högt belastat med föroreningar. Halterna av flera metaller i åns vatten överskrider normala bakgrundsvärden.

- Vi bedömer det som viktigt att dagvattenanläggningarna utformas för god rening av både partikelburna och lösta metaller. Det kan ske genom sedimentation, infiltration och upptag av växter.

Plankartan anger att det ska finnas ett avskärande dike med tät konstruktion (m₁) nära plangränsen i öster. Det beskrivs att diket ska förhindra att avrinnande vatten från naturmarken ovanpå berget rinner in mot planområdet. Vi bedömer att avrinnande vatten från naturmarken inte innehåller föroreningar från dagvatten

- Planbeskrivningen behöver förtydliga funktionen för diket vid planområdets gräns i öster i relation till risken med eventuell "randzon" för ett underliggande grundvattenmagasin.
- Planbeskrivningen saknar en redogörelse för hur diket ska tätas.

En planbestämmelse anger att *"tak ska vara av plåt eller pannor av tegel eller betong"*. *Takmaterialet får inte vara av zink eller koppar*. Därför bedöms det inte finnas behov av rening av takdagvatten. De flesta byggnadsmaterial läcker föroreningar i större eller mindre utsträckning. Plåt kan vara behandlat med zink för att skydda materialet mot rost. Avrinningen från byggnadsmaterial har ofta en hög andel lösta föroreningar i avrinningen. Det kräver en annan rening än trafikdagvatten, där metallerna i högre grad är partikulärt bundna. Reningen bör också ske så nära källan som möjligt för att minska utspädningseffekten då avrinningen från byggnadsmaterial blandas med annat dagvatten. Eftersom en stor del av ytan inom planområdet utgörs av tak kommer valet av takmaterial få stor betydelse för föroreningsbelastningen.

- Utifrån detta bedömer vi att det behöver förtydligas i planbeskrivningen att det takmaterial som används i hög grad måste vara av ett beständigt material.

En parkeringsplats planeras att byggas inom det detaljplanerade området. Det framgår av planbeskrivningen att dagvatten från denna yta kommer att renas i ett biofilter eller i en makadambädd. På plankartan saknas det en yta och bestämmelse över denna dagvattenanläggnings placering. På illustrationskartan är dagvattenanläggningen placerad i gränsen till planområdet. Det är lämpligt att storleken på de ytor som ska tas i anspråk av dagvattenhanteringen ska framgå av plankartan. Har man bedömt att det inte är möjligt att reglera dagvatten-reningen för parkeringsplatsen på kvartersmarken?

- Av planbeskrivningen ska det framgå hur det är tänkt att kravet på rening av dagvatten från exempelvis parkeringsplatsen ska säkerställas.